

Domov>Sprožitev sodnega postopka>Kje in kako>Uporaba nacionalne zakonodaje

Izvirna jezikovna različica te strani [\[et\]](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

[estonščina](#)

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [\[en\]](#).

Swipe to change

Uporaba nacionalne zakonodaje

Estonija

1 Veljavni pravni viri

1.1 Nacionalni predpisi

Vprašanja prava, ki se uporablja, so večinoma urejena z [zakonom o mednarodnem zasebnem pravu](#) (ZMZP).

Preden je 1. julija 2002 začel veljati, je bilo pravo, ki se uporablja, urejeno v splošnem delu zakona o civilnem zakoniku; ZMZP se zdaj namesto njega uporablja v skoraj vseh zadevah na podlagi člena 24 zakona o obligacijskem pravu, splošnega dela zakona o civilnem zakoniku in zakona o izvajanju mednarodnega zasebnega prava.

Poleg tega je treba upoštevati, da imajo pravila, ki izhajajo iz veljavnega prava EU, prednost pred nacionalnim pravom, in spoštovati načelo, ki izhaja iz člena 123 ustave Republike Estonije, v skladu s katerim se v primeru kolizije med zakoni ali drugo zakonodajo Estonije in mednarodno pogodbo, ki jo je ratificiral estonski parlament, uporabljajo določbe mednarodne pogodbe. Estonija je podpisala tudi štiri sporazume o pravni pomoči z Rusijo, Ukrajino, Poljsko, Latvijo in Litvo, s katerimi se prav tako urejajo vprašanja prava, ki se uporablja.

1.2 Večstranske mednarodne konvencije

Haaška konvencija o koliziji zakonov glede oblike oporočnih razpolaganj, podpisana 5. oktobra 1961 v Haagu; za več informacij glej

<https://www.riigiteataja.ee/akt/78853>.

Konvencija o uporabi prava v pogodbenih obligacijskih razmerjih, podpisana 19. junija 1980 v Rimu; za več informacij glej

<https://www.riigiteataja.ee/akt/1026913>.

Konvencija o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju, uveljavljanju in sodelovanju glede starševske odgovornosti in ukrepov za varstvo otrok, podpisana 19. oktobra 1996 v Haagu; za več informacij glej <https://www.riigiteataja.ee/akt/214112011002>.

Protokol o pravu, ki se uporablja za preživninske obveznosti, podpisan 23. novembra 2007 v Haagu; za več informacij glej

<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:192:0051:0070:SL:PDF>.

1.3 Glavne dvostranske konvencije

Sporazum med Republiko Estonijo, Republiko Latvijo in Republiko Litvo o pravni pomoči in pravnih razmerjih, podpisan 11. novembra 1992 v Talinu; več informacij je na voljo v [uradnem listu \(Riigi Teataja\)](#).

Sporazum med Republiko Estonijo in Rusko federacijo o pravni pomoči in pravnih razmerjih v civilnih, družinskopravnih in kazenskih zadevah, podpisan 26. januarja 1993 v Moskvi; več informacij je na voljo v [uradnem listu \(Riigi Teataja\)](#).

Sporazum med Republiko Estonijo in Ukrajino o pravni pomoči in pravnih razmerjih v civilnih in kazenskih zadevah, podpisan 15. februarja 1995 v Kijevu; več informacij je na voljo v [uradnem listu \(Riigi Teataja\)](#).

Sporazum med Republiko Estonijo in Republiko Poljsko o pravni pomoči in pravnih razmerjih v civilnih, delovnopravnih in kazenskih zadevah, podpisan 27. novembra 1998 v Talinu; več informacij je na voljo v [uradnem listu \(Riigi Teataja\)](#).

Uredbe Evropske unije

Uredba (ES) št. 864/2007 Evropskega parlamenta in Sveta o pravu, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti (Rim II) (UL L 199, 31.7.2007, str. 40);

Uredba (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o pravu, ki se uporablja za pogodbena obligacijska razmerja (Rim I) (UL L 177, 4.7.2008, str. 6);

Uredba Sveta (ES) št. 4/2009 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživninskih zadevah (UL L 7, 10.1.2009, str. 1);

Uredba (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju (UL L 201, 27.7.2012, str. 107);

Uredba Sveta (EU) št. 1259/2010 o izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju prava, ki se uporablja za razvezo zakonske zveze in prenehanje življenjske skupnosti (UL L 343, 29.12.2010, str. 10);

Uredba (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta o postopkih v primeru insolventnosti (UL L 141, 5.6.2015, str. 19).

2 Izvajanje kolizijskih pravil

2.1 Obveznost sodnika, da uporabi kolizijska pravila na lastno pobudo

Če se z zakonom, mednarodnim sporazumom ali pravnim poslom zahteva uporaba tujega prava, ga sodišča uporabijo ne glede na to, ali je taka uporaba predlagana. Obveznost sodišč, da uporabijo tuje pravo, torej ni odvisna od tega, ali je stranka to predlagala (člen 2(1) ZMZP).

V nekaterih zadevah pred civilnim sodiščem, v katerih so se stranke lahko dogovorile o izbiri prava, ki se uporablja, so estonska sodišča namesto tujega prava uporabila estonsko pravo, ker so se stranke implicitno odpovedale pravici do izbire tujega prava.

2.2 Zavračanje

Kadar se z ZMZP zahteva uporaba tujega prava (zavračanje naprej), se uporabijo predpisi mednarodnega zasebnega prava zadevne države. Kadar se s takimi pravili zahteva uporaba estonskega prava (zavračanje nazaj), se uporabijo pravila estonskega materialnega prava (člen 6(1) ZMZP).

Kadar torej tuje pravo napotuje nazaj na estonsko pravo, je treba uporabiti pravila estonskega materialnega prava.

2.3 Sprememba navezne okoliščine

Ustanovitev ali izčrpanje stvarne pravice je treba ugotoviti v skladu s pravom države, v kateri je bilo ob ustanovitvi ali izčrpanju te pravice premoženje (člen 18 (1) ZMZP). Če se lokacija premoženja po ustanovitvi in izčrpanju stvarne pravice spremeni, se torej spremeni tudi pravo, ki se zanj uporablja. Pravo države stalnega prebivališča fizične osebe se uporablja za njeno pasivno in aktivno legitimacijo (člen 12(1) ZMZP). Če se torej spremeni država stalnega prebivališča osebe, se spremeni tudi pravo, ki se uporablja za njeno pasivno in aktivno legitimacijo. Vendar zakon tudi določa, da se s spremembo stalnega prebivališča že pridobljena aktivna legitimacija ne omeji (člen 12(3) ZMZP).

2.4 Izjeme od običajne uporabe kolizijskih pravil

Tuje pravo se ne uporabi, če je v očitnem nasprotju z bistvenimi načeli estonskega prava (javni red). V takih primerih je treba uporabiti estonsko pravo (člen 7 ZMZIP).

Vprašanje, ali tuje pravo določa pravno pravilo, ki v estonskem pravu ne obstaja, oziroma ali takega pravila ne določa, v takih primerih ni odločilno, temveč je treba v skladu z določbo o javnem redu namesto tujega prava uporabiti estonsko pravo, kadar bi bila uporaba prvega v očitnem nasprotju z bistvenimi načeli estonskega prava.

Zakonodaja, ki se uporablja za pogodbeno obligacijska razmerja, tudi določa, da določbe ustreznega poglavja v ZMZIP ne vplivajo na uporabo takih določb estonskega prava, ki se uporabljajo, ne glede na pravo, ki se uporablja za pogodbo (člen 31 ZMZIP). V členu 32(3) ZMZIP je tudi poudarjeno, da dejstvo, da sta pogodbeni stranki za pogodbo izbrali tuje pravo, ne glede na to, ali sta pri tem izbrali tudi tuje sodišče, ne vpliva na uporabo pravnih določb zadevne države, kadar so vse okoliščine, pomembne za pogodbo, ob izbiri prava povezane le z eno državo, in da s pogodbo od njih ni dovoljeno odstopati (prisilne določbe).

2.5 Dokazovanje tujega prava

Čeprav je kot splošno načelo določeno, da morajo sodišča uporabiti tuje pravo, kadar se to zahteva z zakonom, mednarodnim sporazumom ali pravnim poslom, ne glede na to, ali je taka uporaba predlagana (člen 2(1) ZMZIP), lahko organi in sodišča stranke ali državne organe zaprosijo za pomoč pri ugotavljanju vsebine tujega prava, ki ga je treba uporabiti.

Čeprav lahko stranke sodiščem predložijo dokumente za ugotovitev vsebine tujega prava, sodiščem takih dokumentov ni treba upoštevati (člen 4(2) ZMZIP). Sodišča lahko zaprosijo za pomoč tudi ministrstvo za pravosodje ali ministrstvo za zunanje zadeve Republike Estonije in najamejo izvedence (člen 4(3) ZMZIP).

Stranke v civilnem postopku morajo pravo, veljavno zunaj Republike Estonije, mednarodno pravo ali običajno pravo dokazati samo, kolikor ni sodišče z njim seznanjeno v skladu s členom 234 zakonika o civilnem postopku (ZCP). Sodišče lahko uporabi tudi druge vire informacij in opravi druga dejanja za ugotovitev vsebine prava, kot je opisano v prejšnjem odstavku s sklicevanjem na člen 4 ZMZIP.

Pravica sodišča, da zaprosi za informacije in tako ugotovi vsebino prava, ki ga je treba uporabiti, temelji na načelu kontradiktornosti civilnega postopka. To načelo je izraženo predvsem v členu 5(1) in (2) zakonika o civilnem postopku, ki določa, da se postopek na podlagi tožbe vodi na podlagi dejanskega stanja in predlogov, ki jih stranke predložijo na podlagi zahtevka, ter da imajo stranke enake pravice in možnosti, da utemeljijo svoje zahtevke in ovržejo ali izpodbijajo navedbe nasprotne stranke. Pri tem lahko stranka izbere dejstva, ki jih predloži za utemeljitev svojega zahtevka, in dokaze o takih dejstvih.

Pravo dopušča tudi izjeme, pri čemer se estonsko pravo uporablja, kadar vsebine tujega prava kljub vsem prizadevanjem ni mogoče ugotoviti v razumnem času (člen 4(4) ZMZIP).

3 Kolizijska pravila

3.1 Pogodbene obveznosti in pravni akti

Podobno kot pri drugih zadevah s področja mednarodnega zasebnega prava pravo, ki se uporablja za pogodbe, v Estoniji določa ZMZIP, razen če je z mednarodno zakonodajo drugače predpisano. Pravo, ki se uporablja za pogodbo, lahko stranki določita tudi sporazumno, kadar pa ga v skladu z ZMZIP nimata pravice izbrati, se določi na podlagi prava, ki se uporablja glede na uveljavljena načela. Ker se v skladu s členom 3(2) zakona o stečajni določbe zakonika o civilnem postopku uporabljajo za stečajne postopke, razen če zakon o stečaju ne določa drugače, in ker v skladu s členom 8(1) zakonika o civilnem postopku sodni postopki potekajo na podlagi estonskega zakona o civilnem postopku, je pravo, ki se uporablja za stečajne postopke, ki potekajo v Estoniji, estonsko pravo ali pravo, ki se uporablja na podlagi dogovora med strankama, ali pa se pravo, ki se uporablja, če takega dogovora ni, določi na podlagi meril, ki jih določa ZMZIP.

ZMZIP določa, da morajo biti pogodbe urejene s pravom države, o katerem sta se dogovorili stranki. Stranki lahko izbereta pravo, ki se uporablja za celotno pogodbo ali njen del, če je pogodbo mogoče tako razdeliti (člen 32(1) in (2) ZMZIP). Vendar pa izbira prava, ki se uporablja, na podlagi dogovora ni absolutna. V členu 32(3) ZMZIP je navedeno, da dejstvo, da sta pogodbeni stranki za pogodbo izbrali tuje pravo, ne glede na to, ali sta pri tem izbrali tudi tuje sodišče, ne vpliva na uporabo pravnih določb zadevne države, kadar so vse okoliščine, pomembne za pogodbo, ob izbiri prava povezane le z eno državo, in da s pogodbo od njih ni dovoljeno odstopati (prisilne določbe).

Kadar stranki nista izbrali prava, ki se uporablja za pogodbo, se za pogodbo uporablja pravo države, s katero je pogodba najtesneje povezana. Če je pogodbo mogoče razdeliti in je del pogodbe sam po sebi tesneje povezan z drugo državo, se lahko zanj uporabi pravo zadevne druge države (člen 33(1) ZMZIP).

Domneva se, da je pogodba najtesneje povezana z državo, v kateri ima stranka, ki mora opraviti za pogodbo značilno izpolnitev, ob sklenitvi pogodbe stalno prebivališče, ali v primeru upravljalvskega organa zadevne stranke sedež. Če je pogodba sklenjena v okviru poslovanja ali opravljanja poklicne dejavnosti stranke, ki mora opraviti za pogodbo značilno izpolnitev, se domneva, da je pogodba najtesneje povezana z državo, v kateri je glavni kraj poslovanja navedene stranke. Če se s pogodbo zahteva, da je treba za pogodbo značilno izpolnitev opraviti v kraju poslovanja, ki ni glavni kraj poslovanja, se domneva, da je pogodba najtesneje povezana z državo, v kateri je tak drug kraj poslovanja (člen 33(2) ZMZIP).

Za nepremičnine in prevozne pogodbe so določena odstopanja od splošnega pravila glede kraja izpolnitve pogodbe. Če je predmet pogodbe pravica na nepremičnini ali pravica do uporabe nepremičnine, se domneva, da je pogodba najtesneje povezana z državo, v kateri je nepremičnina (člen 33(4) ZMZIP). V zvezi s prevozno pogodbo se domneva, da je pogodba najtesneje povezana z državo, v kateri je v trenutku sklenitve pogodbe glavni kraj poslovanja prevoznika, če je v njej tudi kraj odhoda ali namembni kraj oziroma v primeru pogodbe o prevozu blaga glavni kraj poslovanja pošiljatelja ali kraj natovarjanja ali raztovarjanja (člen 33(5) ZMZIP).

Posebna pravila veljajo tudi za potrošniške pogodbe (člen 34 ZMZIP), pogodbe o zaposlitvi (člen 35 ZMZIP) in zavarovalne pogodbe (členi 40–47 ZMZIP).

Namen teh posebnih pravil je zagotoviti varstvo potrošnika, delavca in imetnika police kot šibkejše pogodbene stranke.

V primeru potrošniških pogodb se lahko pravo, ki ureja pogodbo, določi tudi z dogovorom, vendar tak dogovor potrošnika ne sme prikrašati za varstvo, podeljeno s prisilnimi določbami njegove države stalnega prebivališča, če: 1) je bila v državi stalnega prebivališča potrošnika pred sklenitvijo pogodbe na potrošnika naslovljena posebna ponudba ali če je potekalo oglaševanje; 2) sta pogodbeni stranka potrošnika ali njen zastopnik prejela naročilo potrošnika v državi stalnega prebivališča potrošnika; 3) je namen pogodbe prodaja blaga in je potrošnik potoval iz svoje države stalnega prebivališča v drugo državo ter tam oddal svoje naročilo pod pogojem, da je potovanje potrošnika uredil prodajalec z namenom, da bi potrošnika spodbudil k sklenitvi pogodbe. Če ni dogovora o pravu, ki se uporablja, so potrošniške pogodbe urejene s pravom države stalnega prebivališča potrošnika.

V primeru pogodbe o zaposlitvi ni nujno, da je delavec z izbiri prava prikrašan za varstvo, ki mu je podeljeno s prisilnimi določbami prava države, ki bi se uporabljalo, če pravo ne bi bilo izbrano. Če pravo ni izbrano, je pogodba o zaposlitvi urejena s pravom države, v kateri: 1) delavec pri izvajanju pogodbe običajno opravlja svoje delo, čeprav je začasno zaposlen v drugi državi; 2) je kraj poslovanja podjetja, prek katerega je bil delavec zaposlen, če delavec svojega dela običajno ne izvaja v kateri drugi državi.

Za zavarovalne pogodbe se uporabljajo nekoliko bolj posebna pravila. Členi 42–44 določajo pogoje, na katerih lahko temeljijo dogovori o pravu, ki se uporablja. Če se stranki zavarovalne pogodbe nista dogovorili o pravu, ki se uporablja za zadevno pogodbo, in so stalno prebivališče ali upravni organ

imetnika police ter zavarovano tveganje na ozemlju iste države, se uporablja pravo navedene države (člen 45(1) ZMZZP). Če te zahteve niso izpolnjene, se uporablja pravo države, s katero je pogodba najtesneje povezana. Domneva se, da je pogodba najtesneje povezana z državo, v kateri je zavarovano tveganje (člen 45(2) ZMZZP).

3.2 Nepogodbene obveznosti

Estonsko pravo določa različne podlage za izbiro prava glede na naravo zadevne nepogodbene obveznosti.

Za zahtevke iz naslova neupravičene obogatitve, ki izhajajo iz izpolnitve obveznosti, se uporablja nacionalno pravo, s katerim se ureja dejansko ali domnevno pravno razmerje, na podlagi katerega je bila obveznost izpolnjena. Za zahtevke iz naslova neupravičene obogatitve, ki izhajajo iz kršitve pravice druge osebe, pa se uporablja pravo države, v kateri je kršitev nastala. V drugih primerih se za zahtevke, ki izhajajo iz neupravičene obogatitve, uporablja pravo države, v kateri je neupravičena obogatitev nastala (člen 48¹ (1)–(3) ZMZZP).

Za zahtevke, ki izhajajo iz posloводства brez naročila (*negotiorum gestio*), se uporablja pravo države, v kateri je poslovodja (*negotiorum gestor*) opravil dejanje, za zahtevke, ki izhajajo iz izpolnitve obveznosti druge osebe, pa se uporablja pravo, s katerim so urejene take obveznosti (člen 49(1) in (2) ZMZZP). Praviloma se za zahtevke, ki izhajajo iz protipravne povzročitve škode, uporablja pravo države, v kateri je bilo storjeno dejanje ali se je zgodil dogodek, zaradi katerega je nastala škoda. Če se posledice ne pokažejo v državi, v kateri je bilo opravljeno dejanje ali se je zgodil dogodek, na katerem temelji zahtevke, je treba na zahtevo oškodovanca uporabiti pravo države, v kateri so se pokazale posledice dejanja ali dogodka (člen 50(1) in (2) ZMZZP). Vendar velja omejitev v zvezi z odškodnino za protipravno povzročitev škode. Če se za zahtevke, ki izhajajo iz protipravne povzročitve škode, uporablja tuje pravo, taka odškodnina, odrejena v Estoniji, ne sme biti znatno višja od odškodnine, ki je za podobno škodo predpisana z estonskim pravom (člen 52 ZMZZP). Zakon tudi omogoča, da se stranki dogovorita o uporabi estonskega prava po nastanku dogodka ali izvedbi dejanja, iz katerega izhaja nepogodbena obveznost. Izbiira prava ne vpliva na pravice tretjih oseb (člen 54 ZMZZP).

3.3 Osební status, vidiki v zvezi s civilnim statusom (ime, sedež ali stalno prebivališče, sposobnost)

V skladu z estonskim pravom za osebna imena ne veljajo posebna pravila glede prava, ki se uporablja.

Za določitev stalnega prebivališča fizične osebe se uporablja estonsko pravo (člen 10 ZMZZP). Državljanstvo fizične osebe se presoja v skladu s pravom države, katere državljanstvo je treba določiti; če ima fizična oseba več državljanstev, se uporabi državljanstvo države, s katero je oseba najtesneje povezana; za osebo brez državljanstva, osebo, katere državljanstva ni mogoče ugotoviti, ali begunca pa se namesto državljanstva uporabi stalno prebivališče osebe (člen 11(1)–(3) ZMZZP).

Pravo države stalnega prebivališča fizičnih oseb se uporablja za njihovo pasivno in aktivno legitimacijo, vendar se že pridobljena aktivna legitimacija zaradi spremembe stalnega prebivališča ne omeji (člen 12(1) in (2) ZMZZP).

S posebnim pravilom je določeno, kdaj se lahko oseba sklicuje na nesposobnost, vendar so iz pravila izzeti posli, ki izhajajo iz družinskega ali dednega prava, in posli v zvezi z nepremičninami v drugi državi (člen 12(4) ZMZZP). Splošno pravilo sicer določa, da če oseba sklene posel, kadar po pravu države svojega stalnega prebivališča nima aktivne legitimacije ali je ta omejena, se ta oseba ne sme sklicevati na nesposobnost, če ima aktivno legitimacijo po pravu države, v kateri je sklenila posel. Splošno pravilo ne velja, če je druga stranka vedela ali bi morala vedeti, da oseba nima aktivne legitimacije (člen 12 (3) ZMZZP).

3.4 Določitev razmerij med starši in otroki, vključno s posvojitvijo

3.4.1 Določitev razmerij med starši in otroki

Za družinskopravna razmerja med staršem in otrokom se uporablja pravo države stalnega prebivališča otroka (člen 65 ZMZZP). Vzajemne pravice in obveznosti staršev in otrok izhajajo iz starševstva, ki se ugotovi v skladu s postopkom, določenim z zakonom; za starševstvo ne veljajo posebna pravila glede prava, ki se uporablja.

Starševstvo je treba ugotoviti ali izpodbijati po pravu države stalnega prebivališča otroka ob rojstvu, v posebnih primerih pa se lahko starševstvo ugotovi ali izpodbija tudi po pravu države stalnega prebivališča starša ali države stalnega prebivališča otroka ob izpodbijanju (člen 62 ZMZZP).

3.4.2 Posvojitev

Za posvojitev se uporablja pravo države stalnega prebivališča posvojitelja. Kadar sta posvojitelja zakonca, se uporablja pravo, s katerim se ob posvojitvi urejajo splošne pravne posledice sklenitve zakonske zveze (člen 63(1) ZMZZP). To pomeni, da se v primerih, ko sta posvojitelja zakonca, večinoma uporablja pravo skupne države stalnega prebivališča zakoncev (člen 57(1) ZMZZP), so pa v ZMZZP kaskadno navedene tudi alternativne podlage za izbiro prava v primerih, ko zakonca nimata skupne države stalnega prebivališča (člen 57(2)–(4) ZMZZP).

Če je za posvojitev otroka po pravu države stalnega prebivališča otroka potrebno soglasje otroka ali druge osebe, ki je v družinskopravnem razmerju z otrokom, se za soglasje uporablja pravo navedene države (člen 63(2) ZMZZP).

Če se za posvojitev uporablja tuje pravo ali če se otrok posvoji na podlagi tuje sodne odločbe, je v ZMZZP posebej določeno, da ima taka posvojitev v Estoniji enak učinek, kot ga ima po pravu, v skladu s katerim je bil otrok posvojen (člen 64 ZMZZP). Prav tako je treba poudariti, da morajo biti pri posvojitvi otroka, katerega stalno prebivališče je v Estoniji, izpolnjeni tudi vsi drugi pogoji za posvojitev, ki izhajajo iz estonskega prava, kot se zahteva s pravom države stalnega prebivališča otroka ali zakoncev (člen 63(3) ZMZZP).

3.5 Zakonska zveza, zunajzakonska skupnost, partnerstvo, razveza zakonske zveze, prenehanje življenjske skupnosti, prežिवninske obveznosti

3.5.1 Zakonska zveza

Splošne pravne posledice sklenitve zakonske zveze je treba določiti predvsem na podlagi prava skupne države stalnega prebivališča zakoncev (člen 57(1) ZMZZP), vendar so v ZMZZP kaskadno navedene tudi alternativne podlage za izbiro prava, ki se uporablja v primerih, ko zakonca nimata skupne države stalnega prebivališča: enako državljanstvo, zadnja skupna država stalnega prebivališča, če eden od zakoncev še vedno prebiva v njej, če nič od tega ne velja, pa se uporabi pravo države, s katero sta zakonca sicer najtesneje povezana (člen 57(2)–(4) ZMZZP).

Za postopek sklenitve zakonske zveze v Estoniji se uporablja estonsko pravo. Zakonska zveza, ki je bila sklenjena v tujini, se v Estoniji šteje za veljavno, če je bila sklenjena v skladu z ustreznim postopkom, določenim z zakonom države sklenitve zakonske zveze, in je izpolnjevala bistvene pogoje za sklenitev zakonske zveze, ki jih določa pravo držav stalnega prebivališča obeh zakoncev (člen 55(1) in (2) ZMZZP).

Praviloma so pogoji in ovire za sklenitev zakonske zveze ter posledice, ki iz nje izhajajo, urejeni s pravom države stalnega prebivališča bodočega zakonca (člen 56(1) ZMZZP). Prejšnja zakonska zveza bodočega zakonca ni ovira za sklenitev nove zakonske zveze, če je prejšnja zakonska zveza prenehala z odločbo, izdano ali priznано v Estoniji, tudi če navedena odločba ni v skladu s pravom države stalnega prebivališča bodočega zakonca (člen 56(3) ZMZZP). Za estonske državljane velja posebno pravilo v zvezi s pravom, ki se uporablja za pogoje za sklenitev zakonske zveze, in sicer navaja, da če estonski državljan ne izpolnjuje pogoja za sklenitev zakonske zveze po pravu svoje države stalnega prebivališča, se uporablja estonsko pravo, če oseba izpolnjuje pogoje za sklenitev zakonske zveze po estonskem pravu (člen 56(2) ZMZZP).

3.5.2 Zunajzakonska skupnost in partnerstvo

Estonsko pravo ne določa pravil o pravu, ki se uporablja za zunajzakonsko skupnost ali partnerstvo. Pri določitvi prava, ki se uporablja, bi bilo treba uporabiti pravila, ki so za najbolj podobna pravna razmerja določena v ZMZZP. Odvisno od narave zunajzakonske skupnosti ali partnerstva so lahko ustrezna pravila, ki veljajo za pogodbena obligacijska razmerja ali družinskopravna razmerja.

3.5.3 Razveza zakonske zveze in prenehanje življenjske skupnosti

Zakonske zveze se razvežejo po pravu, s katerim so urejene splošne pravne posledice sklenitve zakonske zveze in ki se uporablja ob začetku postopka za razvezo (člena 60(1) in 57 ZMZP). To pomeni, da se za razvezo zakonske zveze primarno uporablja pravo skupne države stalnega prebivališča zakoncev (člen 57(1) ZMZP), vendar so v ZMZP kaskadno navedene tudi alternativne podlage za izbiro prava, ki se uporablja v primerih, ko zakonca nimata skupne države stalnega prebivališča: enako državljanstvo, zadnja skupna država stalnega prebivališča, če eden od zakoncev še vedno prebiva v njej, če nič od tega ne velja, pa se uporabi pravo države, s katero sta zakonca sicer najtesneje povezana (člen 57(2)–(4) ZMZP).

Izjemoma se lahko namesto tujega prava uporabi estonsko pravo, če na podlagi prava, s katerim so urejene splošne pravne posledice sklenitve zakonske zveze, razveza ni dovoljena (člen 57 ZMZP) ali je dovoljena samo pod izjemno strogimi pogoji. Ta izjema se uporablja, če eden od zakoncev prebiva v Estoniji ali ima estonsko državljanstvo oziroma je v Estoniji prebival ali imel estonsko državljanstvo ob sklenitvi zakonske zveze (člen 60(1) in (2) ZMZP).

3.5.4 Preživninske obveznosti

Nacionalnih pravil mednarodnega zasebnega prava, ki bi se uporabljala za preživninske obveznosti, ki izhajajo iz družinskih razmerij, ni, navedeni pa so sklici na ustrezno mednarodno zakonodajo.

3.6 Premoženska razmerja med zakoncema

Zakonca lahko izbereta pravo, ki se uporablja za njune lastninske pravice v zvezi s skupnim premoženjem. Če sta torej zakonca izbrala pravo, ki se uporablja, se uporabi pravo po njuni izbiri. Vendar zakonca ne smeta izbrati prava katere koli države. Izbirata lahko med pravom države stalnega prebivališča enega od zakoncev in pravom države državljanstva enega od zakoncev. Če ima zakonec več državljanstev, se lahko izbere pravo katere koli države državljanstva (člen 58(1) ZMZP).

V Estoniji za izbiro prava, ki se uporablja, veljajo obvezne formalne zahteve. Izbira prava, ki se uporablja za lastninske pravice zakoncev, mora biti notarsko overjena. Če se pravo, ki se uporablja, ne izbere v Estoniji, je izbira prava formalno veljavna, če so izpolnjene formalne zahteve za pogodbeno premoženska razmerja med zakoncema, predpisane z izbranim pravom (člen 58(2) ZMZP).

Če zakonca nista izbrala prava, ki se uporablja, se za njune lastninske pravice uporablja pravo, ki se je ob sklenitvi zakonske zveze uporabljalo za splošne pravne posledice njene sklenitve (člena 58(3) in 57 ZMZP). Splošne pravne posledice sklenitve zakonske zveze so primarno urejene s pravom skupne države stalnega prebivališča zakoncev (člen 57(1) ZMZP), če te ni, pa se uporabi pravo skupne države državljanstva zakoncev, pravo njune zadnje skupne države stalnega prebivališča, če eden od zakoncev še vedno prebiva v njej, če ni nobene od teh treh možnosti, pa se uporabi pravo države, s katero sta zakonca sicer najtesneje povezana (člen 57(2)–(4) ZMZP).

3.7 Oporoke in dedovanje

Za dedovanje se uporablja pravo zadnje države stalnega prebivališča zapustnika. Oseba lahko v svoji oporoki ali dedni pogodbi navede, da se za njeno zapuščino uporablja pravo države, katere državljan je. Taka določba pa je neveljavna, če oseba v trenutku svoje smrti ni več državljan ustrezne države. Pravo, ki ureja dedovanje, določa zlasti: 1) vrste in učinek oporočnih razpolaganj; 2) dedno sposobnost in dedno nevrednost; 3) obseg dedovanja; 4) dediče in razmerja med njimi ter 5) odgovornost za zapustnikove dolge.

Haaška konvencija iz leta 1961 o koliziji zakonov v zvezi z obliko oporočnih razpolaganj se uporablja v obliki oporok in dednih pogodb.

Oseba lahko sestavi, spremeni ali prekliče svojo oporoko, če ima v skladu s pravom države svojega stalnega prebivališča v trenutku sestave, spremembe ali preklica oporoke ustrezno sposobnost. Če v skladu s pravom navedene države oseba ni poslovno sposobna sestaviti oporoke, lahko svojo oporoko sestavi, spremeni ali prekliče, če ima pravico do tega v skladu s pravom države, katere državljan je bila oseba v trenutku sestave, spremembe ali preklica oporoke. Sprememba stalnega prebivališča ali državljanstva ne omejuje nobene že pridobljene poslovne sposobnosti za sestavo oporoke. Zgoraj navedeno se uporablja za sposobnost osebe za sklenitev, spremembo oziroma odpoved dedne pogodbe.

Dedne pogodbe so urejene s pravom države stalnega prebivališča oporočitelja v trenutku sklenitve pogodbe ali s pravom države, katere državljan je oporočitelj, če je ta tako določil. Pravo, ki se uporablja, določa dopustnost, veljavnost, vsebino in zavezujočo naravo dedne pogodbe ter tudi posledic pogodbe v skladu z dednim pravom.

V trenutku sestave skupne oporoke mora biti ta skladna z zakoni države stalnega prebivališča obeh oporočiteljev ali s pravom države stalnega prebivališča enega od zakoncev, ki sta jo oporočitelja skupaj izbrala.

3.8 Stvarne pravice

Ustanovitev ali izčrpanje stvarne pravice se presoja po pravu države, v kateri je bilo premoženje ob ustanovitvi ali izčrpanju pravice. Predpisana je omejitev – stvarna pravica se ne sme uveljavljati v nasprotju z bistvenimi načeli prava kraja, kjer je stvar (člen 12(2) ZMZP).

3.9 Insolventnost

Ker se v skladu s členom 3(2) zakona o stečajni določbe zakonika o civilnem postopku uporabljajo za stečajne postopke, razen če zakon o stečaju ne določa drugače, in ker v skladu s členom 8(1) zakonika o civilnem postopku sodni postopki potekajo na podlagi estonskega zakona o civilnem postopku, je pravo, ki se uporablja za stečajne postopke, ki potekajo v Estoniji, estonsko pravo.

Zadnja posodobitev: 26/10/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.